

TA'LIM MUASSASASI OTA -ONALAR HAMKORLIGINING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK ASOSLARI

Qurbonova Muborak Bo'ybo'ta qizi

*Termiz davlat pedagogika instituti Pedagogika va psixologiya
mutaxassisligi magistranti 919089910*

Kirish. Ta'lim muassasalarida ota-onalar va ota-onalarning hamkorligi o'quvchilarning akademik va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Ota-onalarning birgalikdagi sa'y-harakatlari o'quvchilarning muvaffaqiyatiga yordam beradigan qo'llab-quvvatlovchi ta'lim muhitini yaratishi mumkin. Ushbu maqola ta'lim muassasalarida ota-onalar va ota-onalar hamkorligining pedagogik va psixologik asoslarini o'rganishga qaratilgan.

Pedagogik asoslar ta'lim muassasalarida o'qitish va o'qitish amaliyotiga rahbarlik qiluvchi nazariy asoslar va tamoyillarni anglatadi. Ota-onalar bir-biri bilan hamkorlik qilsalar, o'quvchilarning turli ehtiyojlarini qondiradigan samarali pedagogik strategiyalarni amalga oshirishda o'qituvchilarga yordam berishlari mumkin. Masalan, ota-onalar o'z farzandlarining ta'lim uslublari, kuchli va zaif tomonlari haqida ma'lumot almashishlari mumkin, bu esa o'qituvchilarga o'z ta'lim usullarini mos ravishda moslashtirishga yordam beradi.

Ota-onalar va ota-onalarning hamkorligi uy va maktab muhiti o'rtasida sinergiya yaratish orqali o'quvchilarning ta'lim tajribasini oshirishi mumkin. Ota-onalar maktabda o'qitiladigan ilmiy tushunchalarni mustahkamlash uchun birgalikda ishlasa, o'quvchilar o'z bilimlarini saqlab qolishlari va qo'llashlari ehtimoli ko'proq. Bu hamkorlikdagi sa'y-harakatlar, shuningdek, o'quvchilarning o'qishlarida davomiylilik tuyg'usini rivojlantirishi mumkin, chunki ular ota-onalari va o'qituvchilaridan doimiy yordam va ko'rsatmalar oladilar.

Bundan tashqari, ota-onalar o'z farzandlarining madaniy kelib chiqishi, qiziqishlari va tajribalari haqida qimmatli ma'lumotlarni taqdim etishlari mumkin, bu esa o'qituvchilarga yanada inklyuziv va madaniy jihatdan sezgir ta'lim muhitini yaratishga yordam beradi.

O'qituvchilar va ota-onalar hamkorlik qilishi mumkin bo'lgan ba'zi asosiy pedagogik asoslarga quyidagilar kiradi:

1. O'quvchiga yo'naltirilgan ta'lim: Bu yondashuv o'quvchilarning individual ehtiyojlari, qiziqishlari va qobiliyatlariga e'tibor qaratib, ularning o'z bilim olishlarida faol ishtirok etishlariga imkon beradi. Ota-onalar o'z farzandlarining ta'lim afzalliklari va kuchli tomonlari haqida qimmatli ma'lumotlarni taqdim etishlari mumkin, bu esa o'qituvchilarga qiziqarli va samarali ta'lim berishda yordam beradi.

2. **Differentsial ta'lim:** Bu strategiya o'quvchilarning turli xil ta'lim ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitish usullari va mazmunini o'zgartirishni o'z ichiga oladi. Ota-onalar o'z farzandlarining o'ziga xos ta'lim muammolari va kuchli tomonlari haqida ma'lumot almashishlari mumkin, bu esa o'qituvchilarga ushbu ehtiyojlarni samarali hal qilish uchun o'qitishni moslashtirishga imkon beradi.

3. **Konstruktivizm:** Bu nazariya o'quvchilar amaliy tajriba va ijtimoiy o'zaro ta'sir orqali o'z bilimlarini faol ravishda qurishlarini ta'kidlaydi. Ota-onalar o'z farzandlarini yangi g'oyalarni o'rganishga, savollar berishga va uyda ham, sinfda ham hamkorlikda o'quv faoliyatiga jalb qilish orqali ushbu yondashuvni qo'llab-quvvatlashlari mumkin.

4. **Madaniy jihatdan javob beradigan o'qitish:** Bu doirada ko'proq inklyuziv ta'lim muhitini yaratish uchun o'quvchilarning madaniy kelib chiqishi va tajribalarini o'quv dasturiga kiritish muhimligini ta'kidlaydi. Ota-onalar farzandining madaniy merosi va urf-odatlarini haqida tushuncha berib, o'qituvchilarga turli nuqtai nazarlarni darslariga integratsiyalashda yordam berishlari mumkin.

Psixologik asoslar odamlarning xatti-harakatlari va o'zaro munosabatlariga ta'sir qiluvchi hissiy va ijtimoiy dinamikani anglatadi. Ota-onalar va ota-onalar hamkorligi kontekstida mustahkam hamkorlik munosabatlarini o'rnatish uchun ishonch, muloqot va umumiy maqsadlar kabi psixologik omillar muhim ahamiyatga ega. Ota-onalar tengdoshlari tomonidan qo'llab-quvvatlanayotganini va qadrlanishini his qilsalar, ular maktab bilan bog'liq tadbirlar va tashabbuslarda faol ishtirok etadilar.

Ota-onalar va ota-onalarning hamkorligi ota-onalarning farzandlarining o'qishini qo'llab-quvvatlashda samaradorlik va o'ziga ishonch hissini oshirishi mumkin. Resurslar, ma'lumotlar va tajribalarni baham ko'rish orqali ota-onalar bir-biridan o'rganishlari va farzandlarining akademik muvaffaqiyatlariga yordam berish uchun yangi ko'nikmalar va strategiyalarni ishlab chiqishlari mumkin. Ushbu jamoaviy sa'y-harakatlar, shuningdek, ota-onalar o'rtasida tegishlilik va jamiyat tuyg'usini rivojlantirishi, ularning umumiy farovonligi va maktabdan qoniqishini oshiradigan yordam tarmog'ini yaratishi mumkin.

Ushbu pedagogik, psixologik asoslarda hamkorlik qilish orqali ota-onalar va o'qituvchilar birgalikda o'quvchilarning muvaffaqiyati va farovonligini ta'minlaydigan qo'llab-quvvatlovchi va boyitgan o'quv muhitini yaratishi mumkin. Ushbu hamkorlik talabalarga shaxsiy ta'lim olishlari va akademik va ijtimoiy jihatdan rivojlanishi uchun zarur bo'lgan yordamni olishlariga yordam beradi.

Xulosa

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, ta'lim muassasalarida ota-onalar va ota-onalar hamkorligining pedagogik va psixologik asoslari o'quvchilarning muvaffaqiyati va farovonligini oshirish uchun juda muhimdir. Birgalikda ishlash orqali ota-onalar o'qituvchilarni samarali pedagogik strategiyalarni amalga oshirishda qo'llab-quvvatlaydigan va o'quvchilarning akademik va ijtimoiy rivojlanishiga yordam beradigan hamkorlikdagi ta'lim muhitini yaratishi mumkin. Bundan tashqari, ota-onalar va ota-onalarning hamkorligi ota-onalarning o'z farzandlarining o'qishini qo'llab-quvvatlashda samaradorlik va o'ziga ishonch hissini oshirishi, ham o'quvchilar, ham ota-onalar uchun foydali bo'lgan qo'llab-quvvatlovchi tarmoqni yaratishi mumkin. Oxir oqibat, ota-onalar va ota-onalar hamkorligi uy va maktab o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlaydigan va o'quvchilarning har tomonlama rivojlanishiga hissa qo'shadigan qimmatli manbadir.

Foydalangan adabiyotlar:

1. Abdullaeva, Shoirra "Professional communication competence Psychologist." SPAST Abstracts 2.02 (2023).
2. Urishov, Shakir. "USING INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING LATIN AND MEDICAL TERMINOLOGY." Academic International Conference on Multi-Disciplinary Studies and Education. Vol. 1. No. 19. 2023.
3. Urishov, Shakir. "EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL METHODS AND TOOLS IN THE LESSON." Innovative research in modern education 1.8 (2023): 93-95.
4. Urishov, Shakir. "DESIGNING PEDAGOGICAL SUBJECTS. A DYNAMIC APPROACH TO TEACHING METHODOLOGY." Академические исследования в современной науке 2.22 (2023): 48-51.
5. Urishov, Shakir Mamatalievich. "Biblical Guidelines for Educational Systems." The Peerian Journal 23 (2023): 15-17.
6. Urishov, Shakir. "IMPROVING THE TECHNOLOGY OF ORGANIZING INDEPENDENT EDUCATION OF STUDENTS THROUGH PEDAGOGICAL FACILITATION." Академические исследования в современной науке 2.22 (2023): 52-54.
7. Urishov, Shakir Mamatalievich. "The Role of Modern Pedagogical Technologies in the Development of the Science of Pedagogy." Journal of Pedagogical Inventions and Practices 25 (2023): 15-17.